

Protokoll Hjälpmedelsrådet

Datum och tid: 20250929 kl. 09.00-15.00

Plats: Hjälpmedel Västerbotten, Umeå

Ärenden: 35–44

Närvarande:

Sandra Scherman, Umeå kommun, ordförande 2025
Karin Åberg, Region Västerbotten, vice ordförande 2025
Carolina Forsell, Nordmalings hälsocentral
Marina Lycksell Isaksson, Skellefteå kommun
Sabina Sjölund, Sorsele kommun
Ulrika Strömmer, Hjälpmedel Västerbotten
Eva Enarsson, Hjälpmedel Västerbotten
Inger Wiklund Åberg, Region Västerbotten

Övriga tjänstepersoner:

Sofia Ögren, Regional Hjälpmedelskoordinator
Sara Hjalmarsson, Regional Samverkanskoordinator
Maria Sterner, Regional Samverkanskoordinator
Matthias Schenkel, Verksamhetschef Hjälpmedel Västerbotten

Frånvarande:

Moa Långström, Region Västerbotten

Ärende

35. Välkomna

Beslutsärende

- Hjälpmedelsrådet godkänner dagordning
- Föregående protokoll godkänns och läggs till handlingarna

36. Årsplanering 2026

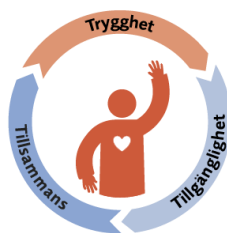
Beslutsärende

Följande datum föreslås:

26 januari	31 augusti
16 mars	12 oktober
11 maj fysiskt	7 december

Samtliga möten är schemalagda mellan kl. 13.00 och 16.00. Mötestillfället den 11 maj hålls fysiskt, medan övriga möten genomförs digitalt.

Hjälpmedelsrådet godkänner enligt förslag mötesdatum för 2026.

37. Rapport från arbetsgrupper

Informationsärende

- Uppföljning av Hjälpmedelsstrategin

Arbetsgruppen har analyserat den nuvarande länsövergripande strategin. Gruppen är överens om att strategin är otydlig, saknar konkreta riktlinjer och upplevs ha låg kännedom i verksamheterna. Upplevs även svår att tillämpa både operativt och politiskt.

Med hänsyn till att en nationell strategi och handlingsplan för rehabilitering, habilitering samt insatsen hjälpmedel förväntas slutredovisas i maj 2026, föreslår arbetsgruppen att uppföljningen av den nuvarande länsövergripande strategin skjuts upp till dess att den nationella strategin har offentliggjorts. Därefter bör en fördjupad diskussion föras om huruvida Västerbotten bör ha en gemensam länsövergripande hjälpmedelsstrategi, eller om det är mer ändamålsenligt att utforma en policy för länet.

Hjälpmedelsrådet ställer sig bakom arbetsgruppens rekommendation att avvakta med uppföljningen tills den nationella strategin är tillgänglig, och att därefter ta ställning till dess innehåll och regional tillämpning.

- Referensgrupp av förskrivare

Arbetsgruppen, i samarbete med kommunikatör, har tagit fram ett förslag på intresseanmälan som planeras att skickas ut via Hjälpmedel Västerbottens nyhetsbrev under oktober–november 2025. Intresserade förskrivare kan ta del av informationen och anmäla sig via en länk, där svaren hanteras av koordinator.

Hjälpmedelsrådet beslutar att benämningen *referensgrupp* ersätts med *referensperson*, då deltagarna inte kommer att ingå i en formell grupp.

Arbetsgruppen justerar texten enligt rådets synpunkter innan utskick.

38. Gemensam plan för primärvården

Informationsärende

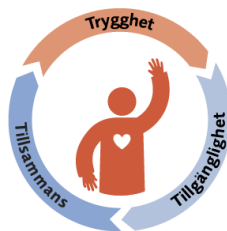
Föredragande: Maria Sterner, Sara Hjalmarsson

Maria och Sara återkopplar nuläge gällande arbete med en gemensam plan för primärvården (bilaga .1).

39. Valfärdsteknik

Föredragande: Matthias Schenkel, Verksamhetschef Hjälpmedel Västerbotten

Matthias informerar om det samverkansavtal som har tagits fram i Västra Götaland avseende digitala hjälpmedel och valfärdsteknik. Västra Götalandsregionen och länets kommuner har beslutat att ingå ett gemensamt samverkansavtal med målsättningen att främja en jämlik tillgång till digitala hjälpmedel. Genom samverkan skapas ett tydligt mervärde för alla parter, samtidigt som resurserna används mer effektivt. Avtalet understödjer även pågående strukturomvandlingar, såsom omställningen mot Nära vård.

Begreppet *digitala hjälpmedel* omfattar både traditionella hjälpmedelsprodukter med digitala komponenter och produkter som definieras som välfärdsteknik. Gemensamt för dessa är att de används i invånarens vardagliga miljö. Exempel på digitala hjälpmedel inkluderar mobila trygghetslarm, kommunikationsplattformar, tidsstöd samt hygienhjälpmedel såsom duschrobotar

Diskussion i Hjälpmedelsrådet

- Vilka förutsättningar bedömer rådet att det finns för att införa ett samverkansavtal för digitala hjälpmedel i Västerbotten?

Det finns en positiv inställning till den ökade jämlikhet och samordning som avtalet kan ge, och syftet bör vara att skapa nytta för befolkningen. Ett gemensamt avtal skulle kunna bidra till ökad struktur, spårbarhet och bättre möjligheter till utvärdering. Samtidigt lyfts utmaningar såsom svårigheten med gemensam upphandling och behovet av teknisk kompetens på flera platser i länet. Trots den ekonomiska omfattningen anses det vara värdefullt att utreda den långsiktiga nyttan, särskilt med tanke på kvalitativa lösningar och stöd för omställningen mot Nära vård.

- Vilken betydelse har välfärdsteknik inom Hjälpmedelsrådets uppdrag?

Det konstateras att kompetensen inom området välfärdsteknik för närvarande är begränsad, vilket innebär att sammansättningen i hjälpmedelsrådet vid eventuellt införandet av ett nytt samverkansavtal behöver ses över. Rådet förespråkar att den befintliga kompetensen förstärks inom nuvarande struktur, snarare än att två separata råd skulle inrättas. Om två separata råd skulle bildas, bör kompetens inom hälso- och sjukvård säkerställas i båda grupperna. Ett införande av ett samverkansavtal skulle medföra förändrade arbetsprocesser, där ansvar för behovsbedömning och utvärdering behöver definieras.

40. Rundvandring på Hjälpmedel Västerbotten

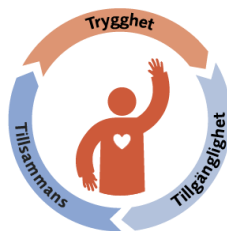
Hjälpmedelsrådet ges en guidad visning av verksamhetens lokaler och får en inblick i det pågående arbetet samt de befintliga arbetsflödena

41. Förebyggande inom Hjälpmedelsområdet

Föredragande: Sandra Scherman

Sandra inleder med en presentation om ett hälsofrämjande förhållningssätt och förebyggande arbetssätt. Föredraget berör relevanta delar av hälso- och sjukvårdslagen, den nya socialtjänstlagen samt omställningen till Nära vård. Dessutom inkluderas WHO:s definition av hälsa som en grundläggande utgångspunkt.

Rådet genomför en framåtblickande övning med syfte att generera nya idéer, perspektiv och arbetssätt för att ytterligare stärka den förebyggande och rehabiliterande hjälpmedelsförsörjningen. Fokus ligger på att identifiera hur rådet kan utveckla sitt arbete för att nå ännu längre inom området.

Idéerna som lyfts fram tas tillvara och kommer ligga till grund för fortsatta diskussioner i kommande hjälpmedelsråd.

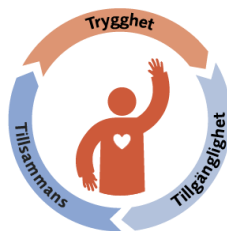
42. Gruppdiskussioner

Rådet diskuterar innebörden av förebyggande arbete, dess etiska aspekter och hur resurser kan motiveras. Det framhålls att fokus bör ligga i tidiga insatser och rehabiliterande arbetssätt, exempelvis genom utbildning, bör tas tillvara. Vidare lyfts behovet av att tydliggöra begrepp och språkbruk kring hjälpmedel samt att föra vidare påbörjade diskussioner till kommande rådsmöte.

43. Genomgång och sammanfattning av beslut

44. Nästa möte

Digitalt möte 3 november

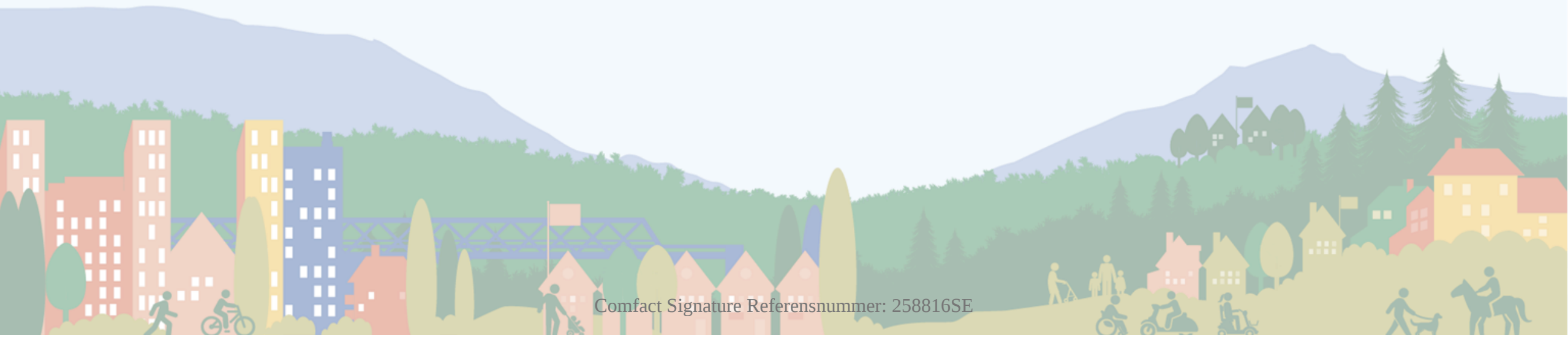

UNDERSKRIFTSSIDA

**Detta dokument har undertecknats med avancerade elektroniska
underskrifter:**

En gemensam plan för primärvård

Hjälpmedelsrådet
250929

En gemensam plan för primärvård Västerbotten - en del av välfärdsomställningen

- Bygger på Färdplan Nära vård, Framtidsbild 2030, och de vägledande principerna för Samverkan inom hälsa, vård och omsorg i Västerbotten. Både den kommunala och regionala primärvården utgör navet för välfärdsomställningen.
- Planen arbetas fram gemensamt mellan huvudmännen inom ramen för den regionala samverkansstrukturen för hälsa vård och omsorg i Västerbotten. Behov, styrkor och synpunkter har hämtats in lokalt och verksamhetsnära via enkät samt i dialog inom Länsamverkansgruppen.
- Den länsgemensamma primärvårdsplanen ska innehålla konkreta aktiviteter på länsnivå med utrymme för anpassningar utifrån lokala förutsättningar.
- Fokusområde är hälsofrämjande
- Primärvårdsplanen bereds under hösten, remissas till våren och sen ska den antas av alla huvudmän.

Bakgrund

Våren 2024

Länssamverkansgruppen beslutade sig för att ställa sig bakom det föreslagna arbetssättet för att uppnå en gemensam plan för primärvården samt att uppdra till arbetsgrupp bestående av koordinators, Regionens samordnare Nära vård, enhetschef FoU Socialtjänst att identifiera vilka befintliga avtal och överenskommelser som kan ingå i en gemensam plan för primärvården, samt vilka gap som finns. Dessa ges även uppdraget att utarbeta ett förslag till en organisering av nästa steg.

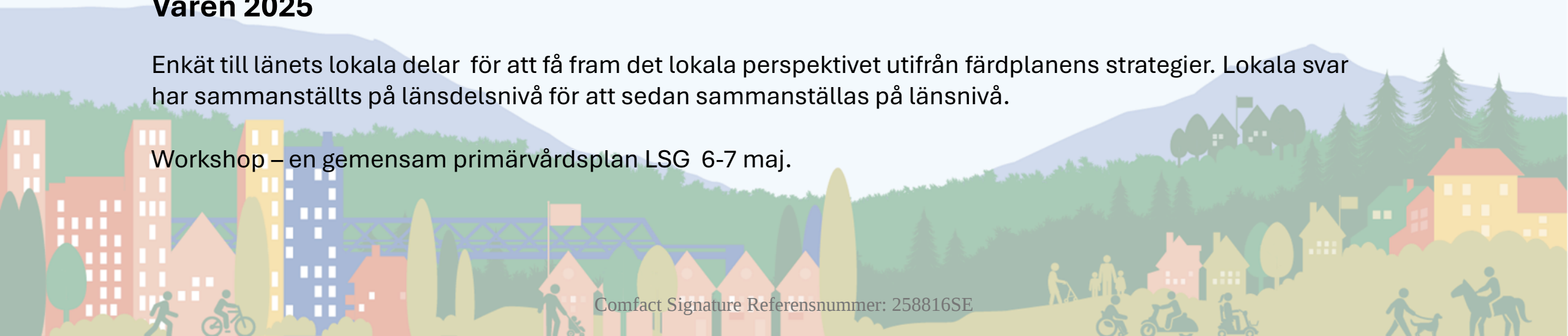
Hösten 2024

Arbetsgruppen såg ett tydligt behov av fördjupad dialog i Länssamverkansgruppen om prioriterade frågor utifrån veksamheternas behov för att förbättra praktiska arbetssätt och stärka samverkan. Planering av ett fysiskt möte för LSG påbörjades.

Våren 2025

Enkät till länets lokala delar för att få fram det lokala perspektivet utifrån färdplanens strategier. Lokala svar har sammanställts på länsdelsnivå för att sedan sammanställas på länsnivå.

Workshop – en gemensam primärvårdsplan LSG 6-7 maj.

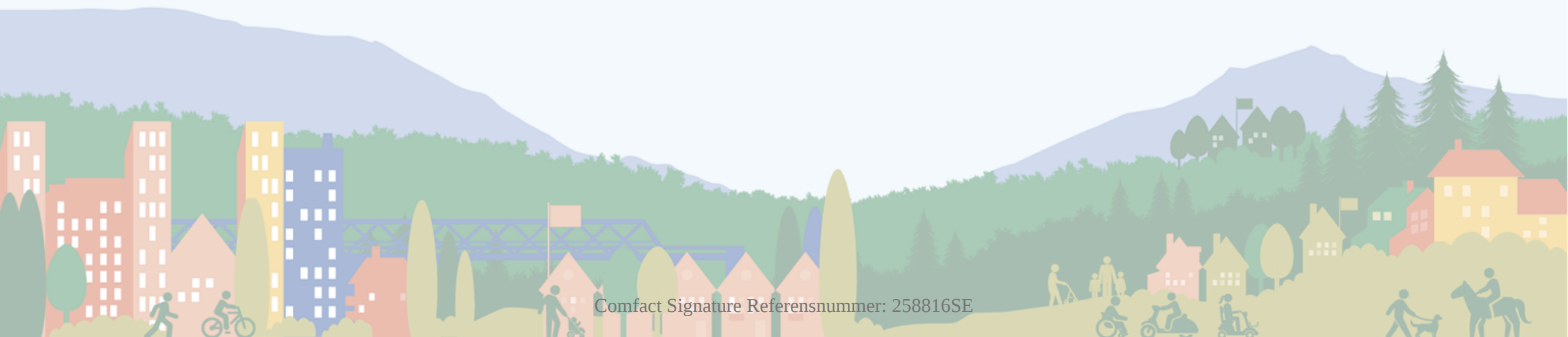
Arbetsgrupp

Erika From Samordnare Nära vård södra Lappland

Britta Edström MAS/Strateg Umeå kommun

Sara Hjalmarsson Regional samverkanskoordinator

Maria Sterner Regional samverkanskoordinator

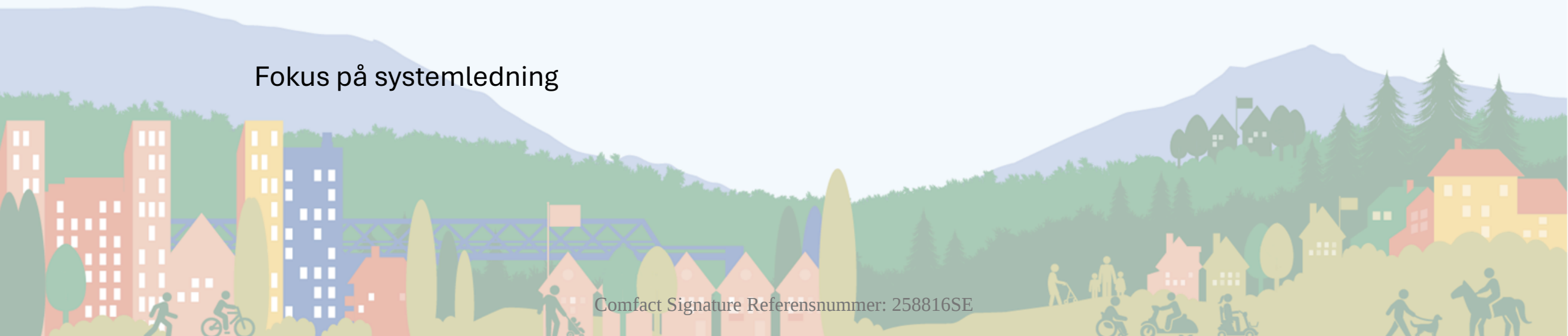

Workshop 250506 - Länssamverkansgruppen

Arbete med de svar som kommit in från enkät från de lokala
närsjukvårdsområdena

Gruppens reflektioner och egna tankar

Fokus på systemledning

Comfact Signature Referensnummer: 258816SE

Primärvården som nav i Västerbotten

Primärvården som nav innebär i Västerbotten en integrerad, personcenterad och sammanhållande vårdnivå som möter behoven hos västerbottningen som helhet. Centrala delar för att verka som nav är:

Första kontaktpunkt

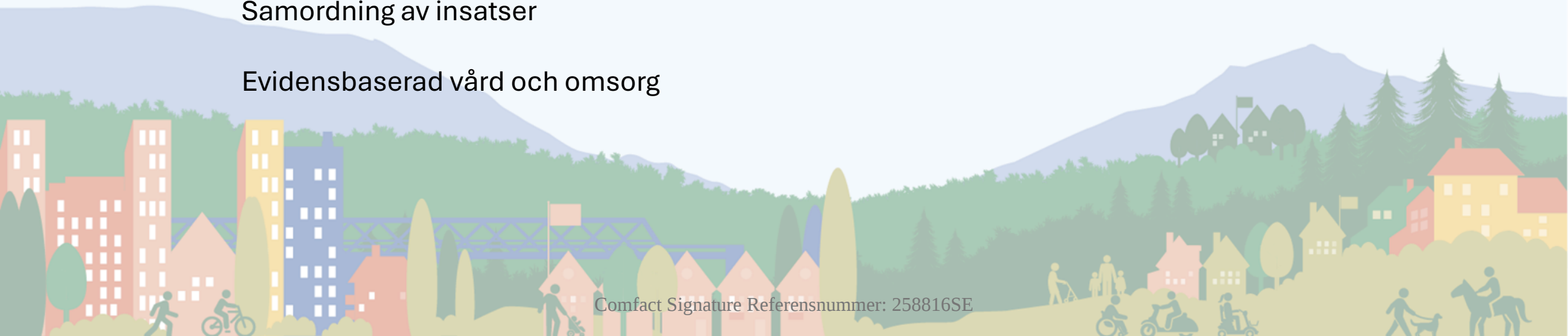
Fokus på prevention, hälsa och rehab/habilitering

Kontinuitet och långsiktiga relationer

Bestående funktionsnedsättning eller sjukdom

Samordning av insatser

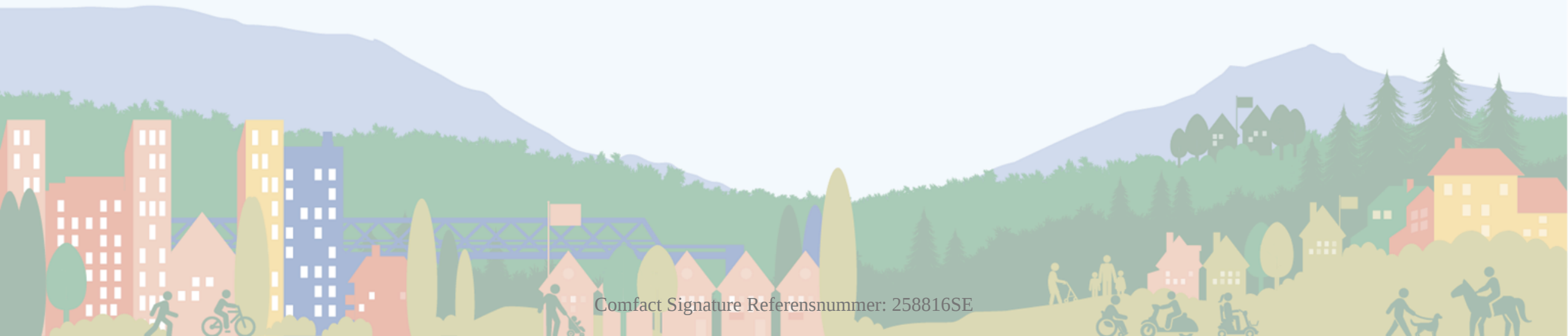
Evidensbaserad vård och omsorg

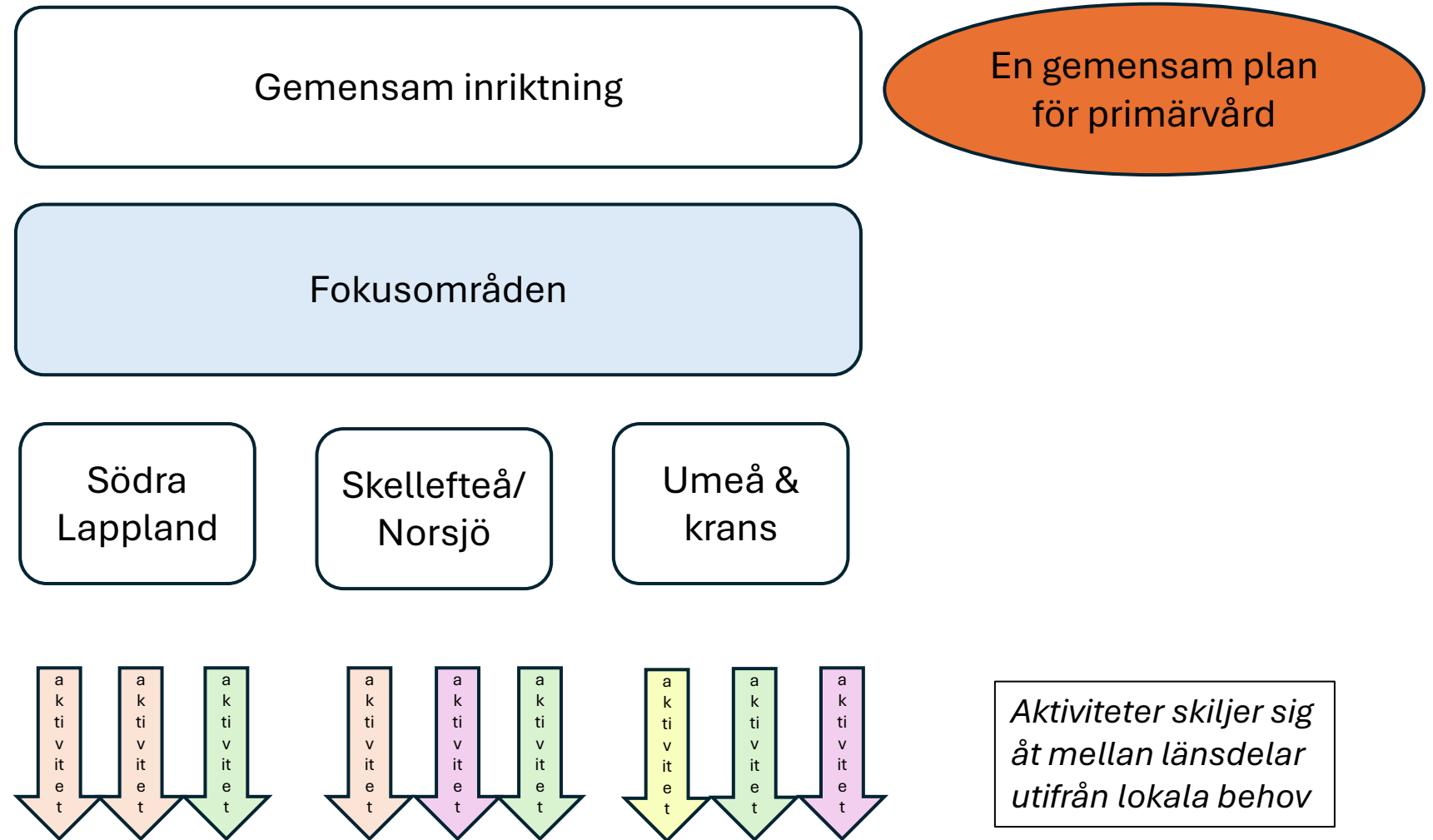
Vägledande principer

Vägledande principer är hjälpsamma när vi navigerar genom komplexa och föränderliga miljöer och ger oss en tydlig förståelse för vad som är viktigt och hur man bör agera tillsammans. Principerna är vägledande i vårt förhållningssätt i samverkan.

- Vi gör det för och med västerbottningen
- Vi gör det tillsammans
- Vi tar ansvar för eget arbete, återkopplar till steget före och underlättar för steget efter
- Vi ger rätt insats, i rätt tid och på rätt plats

Systemledning

Från strategi till praktik

Genomföra VHU och VHU-
LSS
Invånarens delaktighet

Med hälsan i fokus

4. Samhällsplanering

Förebyggande

Folkhälsoarbete samhällsnivå

Fokus på grupper med stora behov

- Förebyggande insatser
- Valfärdsteknik
- Samordna folkhälsoarbete
- Nyttja folkhälsodata
- Gemensamma analyser
- Kunskapsstyrning
- Friskfaktorer
- Att upprätthålla funktioner
- Träffpunkter
- Sekundärprevention

5. Förebyggande individnivå

Folkhälsa

Tidiga insatser inkl.rehab

Valfärdsteknik

- Fallprevention
- Friskfaktorer, funktionella förmågor
- Familjecentraler, BVC & socialtjänst
- Föräldrastöd

Förebyggande och hälsofrämjande insatser

Samverkan mellan olika aktörer:

Alla tre länsdelar betonar vikten av samverkan mellan regioner, kommuner och andra aktörer för att förbättra invånarnas hälsa.

Exempel inkluderar samverkan mellan primärvård, socialtjänst, skola och andra vårdgivare.

Fokus på specifika målgrupper:

Insatser riktade mot äldre, barn och unga, samt personer med funktionsnedsättningar är gemensamma teman.

HLT (Hälsa, Lärande, Trygghet) och familjecentraler är vanliga.

Digitala lösningar:

Användning av digitala verktyg som läkemedelsautomater, hemmonitorering och digitala vårdmöten för att förbättra vården.

Implementering av system som Lifecare SP och SEFOS för säker kommunikation och dokumentation.

Ledarskap som gör det möjligt

Gemensam styrning och uppföljning

- LÖPANDE RAPPORTER

- BOTTA I
BESLUTADE DOKUMENT

- STATSBRIDAG

- FÖRUTSÄTTNINGAR
FÖR HC ATT VARA NAVET

- BRUKARMEDVERKAN
- SYSTEMLEDARSKAP
- UPPFÖLJNING

Systemledning

- Uppföljning av effekter

Ledarskap och styrning

Personcentrerat förhållningssätt:

Betoning på att sätta individens behov i centrum och att arbeta personcentrerat. Utbildningar och workshops för att främja ett personcentrerat arbetssätt.

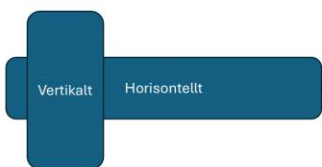
Gemensamma mål och strategier:

Behov av gemensamma mål och strategier för att säkerställa en sammanhållen vård och omsorg. Förslag på gemensamma kommunikationsplaner och styrdokument för att underlätta samverkan.

Utveckling och innovation:

Fokus på att utveckla nya arbetssätt och implementera innovativa lösningar för att förbättra vården.

Pilotprojekt och samverkansinitiativ för att testa och utvärdera nya metoder.

Formella krav
Lagstiftning
Organisationsstruktur
Budget

Semhållsytta

Bild från Anders Printz

Comfact Signature Referensnummer: 258816SE

Tillsammans för invånaren

SIP
Implementering
egenvårdsrutin

2. Kraftsamling beslut

- Fasta vårdkontakter
- Läkarmedverkan i HSV
- Kontakter/patientmedverkan

Hjälpmedelsförsörjning-
reviderad strategi

Inskrivning i hemsjukvård/
behovsbedömning(kultur)

Förbättrad tillgång till
kontinuitet
hemsjukvårdsläkare

Lärande region,
tillgängligt för
alla.

En attraktiv arbetsplats

3. Kompetensförsörjning & utveckling

Universitet/utbildning

Forskning/Kunskap

- Nyttjande av egen resurs
- Rekrytering och utbildning
- Kunskapsstyrningen

Evidens
baserat

Behoven i centrum för utvecklingen

Hur ser behoven ut i
vår kommun?
Kartläggning

Personcentrerade
arbetssätt

Digitaliseringen som ett verktyg

1. Digitalisering som verktyg

Beslut

Välfärdsteknik

Samordning/samverkan

- Förenkla komplexa processer i svårlösta ärenden
- SVOD
- Gemensamma digitala plattformar
- Kommunikation

Prioriteringar som stödjer Nära vård

SDK(säker digital
kommunikation)

Förflyttning av kunskap
och resurser till
primärvården

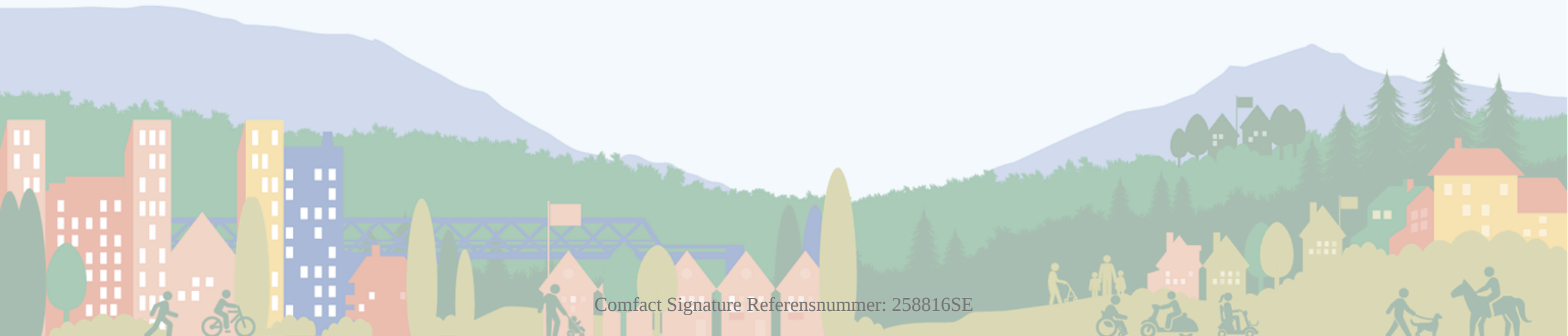
Ramverk för
uppföljning

Kommunikation – nyckeln till en lyckad förändringsresa

Begreppsterminologi

Kommunikation
med invånaren

Gemensam
kommunikationsplattform

Utmaningar, behov och skav

Behov

- Uppföljning av effekter
- Förflyttning av kunskap & resurser från specialistvård till primärvård, "hjullagret till navet".
- Förståelse för varandras förutsättningar/tillit

- Utvecklat samarbete med utbildningsanordnare/lärosäten

Förebygga

Utmaningar och behov

Resursbrist:

Alla tre länsdelar nämner brist på ekonomiska och personella resurser som en stor utmaning. Behov av bättre samordning och effektivare användning av befintliga resurser.

Kompetensförsörjning:

Svårigheter med att rekrytera och behålla vårdpersonal är ett gemensamt problem. Förslag på gemensamma utbildningsinsatser och delade anställningar för att hantera kompetensbristen.

Kommunikation och samverkan:

Behov av förbättrad kommunikation och samverkan mellan olika vårdinstanser och huvudmän. Utmaningar med olika journalsystem och avtal som försvårar samarbete.

Kvar på sjukhuset

Skav

- HC har svårt att prioritera tid för samverkan
- (O)tillgång till statsbidrag
- Primärvårdens utförande av specialistvård (brist på stöd och kompetens)
- Rehabilitering inom kommunal hemsjukvård
- Hjälpmedel och hembesök
- Tröskelprincipen
- Avsaknad av kontaktytor på lokal nivå

Hälsocentralernas möjlighet att vara nav.

Nuläge

Fortsatt beredning i arbetsgruppen

Förstärkt AU

Kommunikation/ dialog med olika aktörer

Underlag presenteras 10 oktober

Frågor

Har ni några önskemål inför arbetet den 10 oktober?

Hur upplever ni att det fungerar lokalt? Känner ni igen er i beskrivningarna?

Vilka aktörer i er organisation ser ni kan behöva involveras framåt?

Övriga reflektioner?

Gäster/föreläsare

Malin Eriksson är professor i socialt arbete vid Uppsala universitet och docent i folkhälsovetenskap. Malin

föreläser om varför ett folkhälsoteoretiskt perspektiv har fördelar i preventivt socialt arbete.

Fotograf: Mattias Pettersson

Maria Falck, är enhetschef för folkhälsa vid region Västerbotten.

Marias pass kommer att beröra Folkhälsoläget hos barn och unga i länet.

Anders Printz är föreläsare och moderator för dagen. Anders är jurist och har lång erfarenhet av att leda förändringsarbete i samverkan. Anders var

också moderator vid workshop våren 2025 som detta tillfälle är en fortsättning av.

Anmälan Ledningsseminarium

Välkommen till Västerbottens ledningsseminarium 2025

En dag med fokus på länets välfärdsmöjligheter!

Den 10 oktober ordnas en heldag för dig med fokus på samverkan inom hälsa, vård och omsorg. Dagen genomförs på Ansia i Lycksele och startar klockan 9.00 och avslutas vid 15.00. För planeringen behövs att du anmäler **dig före den 1 oktober via QR koden nedan**. Konferensen, inklusive mat och fika, är kostnadsfri men du står själv för resa och arbetstid.

Du som är inbjuden till denna dag har en roll inom ledning och styrning där samverkan är en viktig del, oavsett om ditt område rör barn, unga, vuxna eller äldre västerbottningar. Samverkan och samskapande är nyckeln till att forma en framtid där trygghet och samarbete står i centrum. Dagens [program](#) hittar du på nästa sida.

Varmt Välkommen!

Anna-Lena Danielsson ordförande och Carin Nilsson, vice ordförande
Samråd hälsa, vård och omsorg